

העלון השבועי
למשפחה

יום שלישי צום
עשרה בטבת
סיום הצום:

זמני השבת

כניסת שבת: 16:20

יציאת שבת: 17:11

רבנו תם: 17:43

אור הנר

עורך: נריה אטון, פרשת "ויגש",

נא לא לקרוא בשעת התפילה, העלון טעון גניזה.

אהבת ה' אמיתית

דבר העורך

פרשת ויגש

"וַיֹּאסֶר יוֹסֵף מִרְכַּבְתּוֹ וַיַּעַל לְקִרְאֵת יִשְׂרָאֵל אָבִיו גִּשְׁנָה וִירָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל צְוָארָיו וַיִּבְךְ עַל צְוָארָיו עוֹד" כתב רש"י אבל יעקב לא נפל על צווארי יוסף ולא נשקו, ואמרו חז"ל שהיה קורא קריאת שמע.

יעקב אבינו לא רואה את הבן שלו עשרים ושנים שנה בחושו שנה חושבו שהוא מת, ואחרי כל כך הרבה שנים של ציפיה יעקב יורד למצרים לראות את בנו אהובו וכשמגיע רגע השיא – כשהבן שלו מגיע לחבק אותו יעקב כלל וכלל לא מתייחס אליו אלא קורא קריאת שמע. ושואלים חז"ל: מדוע נזכר יעקב אבינו לקרוא דווקא עכשיו קריאת שמע, וכי לא יכל לקרוא לפני הפגישה עם יוסף, או אחרי הפגישה. אלא אומרים חז"ל ששמר יעקב דווקא את רגע השיא הזה שלא פגש בבנו עשרים ושנים ועכשיו רואה אותו, ובמקום לחבק אותו ולנשק אותו, הוא צועק "ואהבת את ה' אלוהיך". בורא עולם, עם כל הצרות שהיו לי אני אוהב אותך.

לפנינו מעשה מופלא על אמונה איתנה, שנותנה תמימה ויציבה גם אל מול טרגדיה קשה ונוראה שסיפר הרב שלמה לווינשטיין שליט"א: בחודש אלול תשע"ג ארע אסון גדול ברחובות – יהודי בשם הרב ויזל ז"ל, אב לשנים עשר ילדים, נסע לחתונה אצל האדמו"ר שלו, ובדרכו חזרה הביתה, התנגש רכבו במשאית, והוא נהרג במקום. שלושה מילדיו שהיו איתו, נפצעו קשה.

אשתו לא היתה עימם בעת התאונה. באותה שעה היא יושבה במטוס עם בתם שהתאוששה ממחלה, בדרך לשווייץ, כחמלצת הרופאים. עוד לפני שהספיקו האם והבת להגיע לשווייץ, הגיעה אל בני המשפחה הבשורה הנוראה. בעת שנחתו בציריך, כבר המתנה שיחת טלפון מהבן הגדול. על הבן הזה הוטלה המשימה, הבלתי אפשרית כמעט, להכין את האם ואת האחות החולה לקראת בשורת האויב על מותו הפתאומי של האב היקר. הבן – מוטי שמו – סיפר לאימו, שאביו נפצע בתאונת דרכים קשה, ומשום כך מאוד חשוב שהיא תחזור ארצה באופן מיידי.

"אבא חי?" שאלה האם. מוטי שהוחזר לא לספר לה, בשום פנים ואופן, את האמת דרך הטלפון, נאלץ לומר בקול בוטח – "כן, אבא חי". לאחר שנחתה בארץ, הוא ניגש אליה, ואמר: "סלחי לי, בבקשה, אמא. זו הפעם ראשונה בחיי, שלא אמרתי לך את האמת, אבל לא הייתה לי ברירה... סליחה, אמא". והוא סיפר לה שהאב נפטר.

"מה עם הילדים?" היא שאלה מיד, מתוך ההלם הגדול. "הילדים חיים אבל פצועים". האב הובא למנוחות בחלויה ענקית, בבכי ובעצב נוקב. לאחר ההלוויה, הלכה האם לבית החולים, לבקר את ילדיה הפצועים.

צותי החירום בבית החולים קפלו ברחובות כבר ראו מראות לא פשוטים, במהלך ימים ושנים בתפקיד הרגיש כל כך, אבל מראה כמו זה שראו באותו לילה – לא ראו לפני כן מעולם. העידה על כך סערת נפשם, הוכיחו זאת העינים הדומעות והקולות הנשנים של כל מי שחזו בנעשה ולא יכלו לעמוד בו. הגברת ויזל תחי' – זו ששבה זה עתה מהלוויה בעלה, עטרת המשפחה ותפארתה – פנתה לפגוש, בזה אחר זה, את ילדיה הפצועים מהתאונה הקשה. היא פגשה בהם, ופניה מאירות אליהם בחיבה, מעלימות את הכאב המפלה, ומסתירות את הדאגה המטרופה. האצרות היקרים שלה פצועים, חבושים, יש מהם שמחוברים למכשירים רפואיים. המראה שלהם מזעזע את לבבה, אך היא מתגברת. היא מתחננת בליבה אל הקב"ה, שישלח להם רפואה וישועה, ומעודדת תוך כדי כך את הילדים, בדיבורים רכים. הבת הקטנה, בת השבע, פצועה גם היא. היא מתרפקת על אימה בכאב, בפחד. צריך למצוא את הדרך הנכונה אל ליבה. האם והילדים מדברים על מה שהיה, מדברים גם על מה שלא יהיה עוד. מנסים להתעורר בשיחה על ההחלמה, ומודעים במעט לכברת הדרך שיהיה צורך לעבור עד לרפואה שלימה.

הזמן חולף, השעה מאוחרת, הגיעה העת ללכת. הצות הרפואי שליווה את האם בדרכה לכאן, מתארגן לפרידה. פתאום פונה הגברת ויזל אל בתה, ובקול מלא ערגה, וטעון כל כולו באהבת אם שמעתה היא גם אב, היא אומרת לה: "רחלי היקרה, עכשיו נקרא קריאת שמע שעל המיטה, כמו כל לילה".

דומה כי ארץ ושמים מזדעזעים. הידידים המסורים, המוכרים, וגם הצוות הרפואי רב הניסיון, שהורגל לגלות קשיחות, כולם לא מצליחים לעמוד בזה. מילות הקודש נאמרות בהטעמה, כניגון שמימי נעלה. שירים חיים לקל חי, מעומק ליבן של אם ובת, הממשיכות כמו בימי שלוח בבית, עם אותה אמונה, עם אותו רוגע שמקרינה אם על בנותיה. עם אותה אהבה בלתי פוסקת, אל מי שהכל שלו, והכל ממנו בחסד וברחמים.

"שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד" לרגע משתררת דממה.

האם והבת ממשיכות ואומרות: "ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד", ושוב עולה הקול – "ואהבת את ה' אלוהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך". עיני כל, שם בבית החולים קפלו ברחובות, דומעות, בוכיות. הצוות עומד נדהם ונפעם. משהו התחולל בקרבם. הם לא ציפו לחיזיון שכזה, ללחץ אמונה כזה. הם מבטיחים לעצמם ולאם להיות שליחים טובים של בורא רפואות, כדי שישבו הילדים לבריאותם כמקודם. האמונה של האם – שאותה הקרינה לילדיה – נותרה תמימה ויציבה, מול הטרגדיה הקשה והנוראה. מול הצער הנוקב והכאב המיסר וזרה אמונה אמיתית, ללא שאלות, עם "ואהבת את ה' אלוהיך", האבא נפטר, הילדים פצועים קשה בבית החולים, ועם כל זאת "ואהבת את ה' אלוהיך", אבא שבשמים אני אוהבת אותך ובטוחה שתשלח רפואה שלימה לילדי.

ואת כל זה בא יעקב אבינו ע"ה להמחיש לנו. אחרי עשרים ושנים שנה שלא ראה את בנו מיד ברגע השיא הוא צועק "ואהבת את ה' אלוהיך". האהבה הכי גדולה היא לבורא העולמים.

יה"ר שנזכה להגיע להכרה האמתית של אהבת ה' ונזכה לביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן. שבת שלום ומבורך.

פרפראות לתורה

"ויגש אליו יהודה ויאמר בי"

בפרשתנו אנו קוראים על העז והתושיה שמגלה יהודה בהשמיעו באזני השליט המצרי (יוסף) נאום מרשים, שקשה לעמוד בפניו, אחרי שמאשים אותם בגנבת הגביע שנמצא באמתחת בנימין. בפסוק רמז בנוטריקון לקצת מתוכחת יהודה ליוסף: ויאמר יהודה גביע שלך אצלנו לא ימצא, ואם ימצא הוא ודאי בדרך הנחה, ואם יקניטנו אדוני מלחמה רבה בינינו יהיה.

"והיה כראותו כי אין הנער ומת"

על הנמקה זו שבפי יהודה, שואל הצדיק רבי מנחם מנדל מקוצק: מדוע מבקש כאן יהודה מיוסף, שיחוס על אביו הזקן של בנימין, העלול למות מרוב צער על הרחקת בנו האהוב ממנו; ואינו מזכיר כלל את עשרת הבנים של בנימין, הנמקים מצער על אביהם שרחק מהם?

אלא – משיב הרבי מקוצק – לא הרי צער הבנים על אביהם, כצער האב על בנו. וכבר אמרו הקדמונים: "אב אחד יכול לפרנס עשרה בנים, ועשרה בנים אינם יכולים לפרנס אב אחד" (נופת צופים); וכן אמרו חז"ל: "אהבת אב על הבנים, ואהבת הבנים על בניהם" (סוטה מ"ט.). האדמו"ר רבי יחיאל הלוי מאסטרובצה הסביר ענין זה בדרך הבאה: לא בכדי רבה מסירותו של אב לבנו יותר מן המסירות שמגלה הבן כלפי אביו. כיון שתכונת האהבה והמסירות מאב לבן היא מורשה מבטן ומלידה, ואדם הראשון הוא שהוריש תחילה תכונה טבעית זו לילדיו. לעומת זאת לא ידע אדם הראשון מסירות בן לאב, הרי לא נולד לאב ולאם טבעיים. משום כך לא הוטבעה תכונה זו בקרב בניו של אדם הראשון.

"וישיבת בארץ גשן... אתה ובניך ובני בניך..."

שואלים חכמי ישראל: מדוע החליט יוסף להושיב את יעקב אביו וביתו בארץ גושן, הרחוקה מבירת הממלכה, ולא הציע לאביו לשבת סמוך לארמון המלך בבירת מצרים, כדי שיוכל להתראות עמו בכל עת ובכל שעה?

תשובה לשאלה זו אנו מוצאים בפסק הבא של הרמ"א (רבי משה איסרליש) ב"יורה דעה" (ר"מ, ז'): "אם הבן גדול בתורה ואביו גם מחויב בכבודו, יש להם להרחיק זה מזה, שלא יקל שום אחד בכבודו לפני חברו".

ואמנם מפליא הדבר, שיוסף הצדיק התנהג עם אביו בהתאם להלכה זו. שכן יעקב ויוסף היו מחויבים לחלוק כבוד זה לזה: יעקב נתחייב בכבודו של יוסף, שהיה "השליט על הארץ" ומשנה למלך מצרים. ויוסף נתחייב בכבוד יעקב, משום מצות כיבוד אב. כיון שכך, הרחיקו יעקב ויוסף מקום ישיבתם זה מזה, שלא יפגעו האחד בכבוד חברו.

"ויאסר יוסף מרכבתו ויעל לקראת ישראל אביו"

אמר רבי יודן בשם רבי איבו: שני בני אדם ראו כבוד גדול, מה שלא ראתה ברייה בעולם, ואלו הם: יתרו ויעקב. יתרו, כשבא אצל משה, כתוב בו: "ויצא משה לקראת חותנו" (שמות י"ח, ז'). ומי היה רואה משה יוצא ואינו יוצא, שבעים זקנים יוצאים ולא היה יוצא, אחרון כהן גדול יוצא ולא היה יוצא? התחילו כל ישראל יוצאים לקראת יתרו.

ואף יעקב, כשבא אצל יוסף מה כתוב בו? "ויאסר יוסף מרכבתו ויעל..." ומי היה רואה ליוסף יוצא, ולא היה יוצא לקראת אביו, עבדי פרעה וזקני ביתו יוצאים ולא היה יוצא, זקני ארץ מצרים ולא היה יוצא? לקיים מה שנאמר: "כבוד חכמים ינחלו".

פניני הבן איש חי

"ולאביו שלח כזאת עשרה זמורים"

נושאים משוב מצרים

"מא' משוב מצרים' אמר ר' בנימין בר יפת אמר ר' אלעזר: שלח לו יין ישן שדעת זקנים נוחה הימנו".

היין רומז על "דעת זקנים" וזאת משום שהיין הוא היחיד מבין כל סוגי המשקים והמאכלים שבעולם אשר כל שהוא מזדקן ומתישן משתבח טעמו יותר ויותר, על כן דומה הוא לזקן תלמיד חכם, שעליו נאמר "תלמידי חכמים, כל זמן שמזקנים – חכמה מתוספת בהם" מה ששלח יוסף הצדיק יין ישן לאביו, ביאר הרב "פתח עינים" מפני הרמז שבו: יין ישן גמטריא ארבע מאות ושלושים, ורמז לו על הגלות העתידה במצרים, אשר דעת זקנים – אברהם ויצחק – נוחה הימנו שרוצים הם בגזרת ה' יתברך.

לכאורה יש לתמוה מדוע ראה יוסף לנכון לצער את אביו בשעה זו, במקום לשלוח לו דברי ניחומים? אלא רמז לו על מנין שנות הגלות, אשר למעשה החלו להימנות מאז לידתו של יצחק כדברי חז"ל "ועתה הם דומים ליין ישן...".

אור החיים על הפרשה

"ועתה לא אתם שלוחתם אותי הנה כי"

האלוקים..."

בפרשה מתואר הדו – שיח המתנהל בין יוסף לאחים לאחר שהוא מגלה להם שהוא יוסף.

יוסף מרגיע את אחיו ואומר להם: "לא אתם שלחתם אותי לפה, אלא הקב"ה גלגל זאת כדי שיהיה משנה למלך מצרים".

ולא מובן, מדוע יוסף היה צריך לומר שהם לא שלחו אותו, הלא ברור הדבר שהכל מיד הקב"ה, ומה ההדגשה שהדגיש להם?

מסביר האור החיים הקדוש: שיוסף בחכתו הרבה רצה להסיר מליבם של אחיו את החשש ששנאה ממלאת את ליבו, שהרי זה נגד הטבע – משום שליבו אמור לרחוש רגשות נקמה כלפי אחיו שמכרוהו בצורה אכזרית שכזו. ולכן אמר להם יוסף, "נכון הוא שבשעת מעשה – כלומר בשעת המכירה, הייתה לי הרגשה כלפיכם: 'מדוע התאכזרתם כל כך כלפי', אומנם, עתה, לאחר שאני רואה את התוצאה של המכירה, אני מבין שהכל מיד ה' יתברך, ואתם שלוחיו של המקום, ולא של עצמכם".

ולכן לא התביישו האחים לעמוד מול יעקב אביהם לאחר שנתגלה לו שהם גרמו לכל הצער הזה, משום שמאחר שיצא מזה דבר טוב, רואים שזה מיד ה'.

אומנם גם אם זה לא דבר טוב, ודאי שהכל מאת ה', אלא שמגלגלין זכות על ידי זכאי, ואם יצא כל כך הרבה דברים טובים על ידי האחים סימן שיש בפעולתם זכות.

(ישובים ותרועים על אור החיים הקדוש)

הלכות שבת

הלכות מוקצה

דיני כלי שמלאכתו

לאיסור – המשך

י"ג. אסור לטלטל נר שהיה

דולק בבין השמשות של ערב

שבת על ידי ככר או תינוק, אפילו הונח מערב שבת,

שלא התירו בזה אלא במת. (ילקוט"י שבת כרך ב' עמוד

תז)

י"ד. ישנם ח' אופנים שבהם מותר לטלטל מוקצה

מחמת שמלאכתו לאיסור, אף מן החמה לצל, או כדי

להצילו מגניבה, ואלו הם:

א. כשנטל כבר את הכלי שמלאכתו לאיסור, שמותר

להוליכו לאיזה מקום שירצה.

ב. טלטול על ידי הערמה, לחשוב להשתמש בכלי או

במקומו.

ג. טלטול בגופו וכלאחר יד.

ד. טלטול מן הצד.

ה. טלטול על ידי ניפוח בפיו.

ו. נתינת דבר היתר עליו ולטלטלו אגב ההיתר, דבזה

שריץ מלבד במוקצה מחמת גופו.

ז. טלטול על ידי גוי מהחמה לצל.

ח. אם נצרך לכלי להשתמש בגופו בו ביום, וחושש

שיפסד בחמה או בגשם, שמותר לטלטלו מחמה לצל כדי

שלא ייפסד או ייגנב, דגם זה מיקרי לצורך גופו, אחר

שרוצה להשתמש בו אחר כך בשבת. (ילקוט"י שבת כרך

ב עמוד תיא בהערה)

ט"ו. במקום הפסד גדול, או כשצריך לדבר הרבה, מותר

לומר לגוי לטלטל כל מוקצה. ויש מקילים לומר לגוי

לטלטל כלי שמלאכתו לאיסור גם כשאינו צריך לדבר

הרבה, כל שהישראל יכול לטלטלו לצורך גופו, או

כשיכול לטלטלו על ידי טלטול מן הצד וכדומה.

והמחמיר תבוא עליו ברכה. (ולגבי שריפה ראה בילקוט

יוסף סוף שבת כרך ד' במהדורת תשס"ד)

ט"ז. אם צריך לישב במקום שהפטיש נמצא, אפילו אם

יש לו מקום אחר לשבת בו, מותר לטלטל את המוקצה

בשבת, דסוף סוף מטלטל את המוקצה לצורך מקומו.

י"ז. כלי שמלאכתו לאיסור המונח על שלחן, ועריך

לפרוס שם מפה, ויש לו אפשרות לפרוס את המפה

בשלחן אחר בלי שיעטרך לטלטל את המוקצה, אף על פי

כן מותר לו לטלטל את המוקצה, דסוף סוף מטלטל

לצורך מקומו. (ילקוט"י שבת כרך ב עמוד תז)

י"ח. אולם אם רוצה לטלטל כלי שמלאכתו לאיסור רק

מפני שצריך לסדר את הבית לפני האורחים, ואינו צריך

לאותו מקום שהמוקצה שם, אסור לו לטלטל בשל כך

את המוקצה, אלא יטלטלנו שלא כדרכו, במרפקו.

ובמקום צורך אפשר להקל גם ברגלו. והמיקל לטלטלו

כדרכו יש לו על-מה שיסמוך. (ילקוט יוסף)

הלכות תענית עשרה בטבת

"כה אמר ה' צבאות צום

הרביעי וצום החמישי וצום

השביעי וצום העשירי יהיה

לבית יהודה לששון

ולשמחה ולמועדים טובים."

למה צמים?

צום עשרה בטבת נקבע על-ידי חז"ל כיום צום לדורות, בשל

שלושה אירועים שאירעו בסמיכות לתאריך הזה של עשרה

בטבת: בח' בטבת התורה תורגמה לשפה היוונית, בט' טבת

נפטרו עזרא הסופר והנביא נחמיה, וב' בטבת החל המצור על

ירושלים, שהגיע לשיאו העצוב והנורא, כידוע, שנה וחצי לאחר

מכן, בי"ז בתמוז ובתשעה באב, אז נשרפו שני בתי מקדשינו.

"ומה שעשו חז"ל הוא שבעצם הם איחדו את שלושת האירועים

הללו שאירעו בסמיכות לי' טבת, ובשלהם הם קבעו לדורות את

'צום עשרה בטבת'.

דיני התענית

א. הכל חייבים להתענות בתענית זו, ואסור לפרוץ גדר. ואין

הדבר תלוי ברצון הקהל.

ב. חיוב התענית הוא מזמן עלות השחר דהיינו שעה ושנים עשר

רגעים בשעות זמניות, לפני הזריחה, עד צאת הכוכבים, שהוא

כעשרים דקות אחר שקיעת החמה. (ילקוט יוסף על המועדים

עמוד תקכט.)

ג. הישן על מיטתו שינת קבע בליל התענית, וקם משנתו באמצע

הלילה, אסור לו לאכול ולשתות, אפילו קודם עמוד השחר. אך

אם התנה קודם שהלך לישן שבדעתו לקום קודם עמוד השחר

ולאכול, מותר לו לאכול עד עמוד השחר. וכל זה על פי הפשט,

אך על פי הזוה"ק אין לאכול גם על ידי תנאי. (יביע אומר חלק

ה' סי' כב סק"ח. וראה להלן עמ' קפו סעיף א.)

ד. צום עשרה בטבת מותר ברחיצה ובסיכה ובנעילת הסנדל

ובתשמיש המטה, ומותר להתרחץ בחמין ביום הצום. והמחמיר

תבוא עליו ברכה. (ילקוט יוסף מועדים עמ' תקל.)

ה. בשבת קודם תענית עשרה בטבת השליח צבור מכריז לפני

תפילת מוסף על הצום שחל ביום פלוני, אבל על שאר תעניות

לא נהגו להכריז מפני שהם ידועים ומפורסמים. (שם.)

ו. מעוברת, אינה מתענה בתענית זו. ואף לבנות אשכנז יש להקל

בזה. ומעוברת היא משעברו שלשה חדשים להריונה, ואם לא

עברו שלשה חדשים והיא סובלת מהקאות או מיחושים וחולשה

רבה, מותר לה לאכול בעשרה בטבת.

ז. מניקה פטורה מלהתענות. ויש אומרים שגם אם פסקה

מלהניק, כי כל שהיא בתוך עשרים וארבעה חודשים ללידה,

פטורה מלהתענות בתענית זו. ויש מי שאמר שכל מה שנפטרה

מלהתענות הוא דוקא במניקה בפועל. ולמעשה, אשה חלשה

שהלידה או ההפלה גרמה לה לחולשה רבה, יכולה להקל כל

עשרים וארבע חודש מהלידה כסברת המקילין. ואם מרגישה

בעצמה שיכולה להתענות, תתענה.

(ילקוט יוסף)

מה שאולי לא ידענו על עשרה בטבת

"תרגום השבעים"

מלבד האירועים שאירעו לאבותינו ב' בטבת, התרחשו אירועים קשים נוספים בסמוך ליום זה. בח' בטבת, כינס המלך המצרי תלמי, 70 חכמים יהודים ואילץ אותם בעל כרחם, לתרגם את התנ"ך לשפה היוונית. על אף שהתלמוד מספר לנו על נס שאירע במהלכו של התרגום – כל שבעים החכמים, שישבו בתאים נפרדים, תרגמו את התנ"ך בצורה זהה לחלוטין – ראו החכמים, בני התקופה, את התרגום באור שלילי ביותר. הגמרא מספרת כי כאשר יצא תרגום זה לאור, "כיסתה חשיכה את העולם".

תרגומו של התנ"ך ליוונית, סייע ליהודים "ההלניסטים" לקדם את תוכניתם, לקרב את תרבות יוון לחיי היהודים ולנסות לשלב את ערכי יוון ואת אורח החיים היווני ביהדות. תרגום התנ"ך ליוונית, יצר מעין "הכשר" לשפה זו והשפיע רבות על החברה היהודית, כשהוא תורם להתבוללות ולהתקרבות "חלקה" ומחירה יותר לתרבות היוונית.

פטירתו של עזרא הסופר

בתשעה בטבת נפטר עזרא הסופר. חכם זה, היה ענק שבענקים, כשהגמרא אף משווה אותו למשה רבנו: "אילו לא ניתנה התורה למשה, היא היתה מועברת לבני ישראל דרך עזרא". תחת שריטתו והשראתו של עזרא הסופר, הונהגה "שיבת ציון" מגלות בבל ובסיועו של נחמיה – נבנה הבית השני, אם כי בגרסה צנועה יותר מזו של מקדש שלמה המפואר.

עזרא היה זה שחידש את בריתו של משה רבנו, בין ישראל לאלוקים והוא זה שעצר את תופעת נשואי התערובת, שפשתה בקרב העולים לירושלים. הוא חיזק את שמירת השבת מבית ומחוץ ובנה בתי מדרשות לפיתוח התורה שבעל פה, שניתנה למשה בסיני. עזרא הסופר, שהיה אדם ללא רבב, רחום וחנון, בעל מעוף, ידע רב וכריזמה סוחפת, הוא השליח, ובשליחותו שרדו היהדות והעם היהודי עד היום. משום כך, אין כל פלא, שאנו מצינים את יום פטירתו כיום.

אומנם, מכיוון שאין הגיון בקיום שלושה ימי צום רצופים, אוחדו מועדי השמונה והתשעה בטבת, ליום צום אחד – עשרה בטבת.

העלון מוקדש לע"נ פינחס בן רחל ת.נ.צ.ב.ה.א.

לע"נ

אליהו בר שרה.
מזל בת חנה
יעקב בר מזל.
יצחק מאיר בר מזל.
אריאל חנה
בת פריחה.
יוסף בר חנה
ינית בת רחל.
שלמה טייטל בר
מסעודה.
סול בת מסעודי.
שמחה אמולג.
נגייה בת סרח.
שושנה בת חיה.

לרפ"ש

רחל בת שרה
ברוך חי בן לאה.
מירה בת רחל.
ר' נפתלי בן נעמה.
שמעון חמו.
ימנה בת חנינה.
אלגריה בת מרים.
אילאן בת עזיזה.
יוסף בן מרים.
מאיר בן חנינה.
רחל בת מזל.
אנט בת אסתר.
מרים בת רות.

להצלחת

הרב משה בן חנה.
אבנר בן מזל.
אירית בת רחל.
אליהו בן אירית.
תהילה בת אילנה.
אילנה בת תהילה.
אור מזל בת אירית.
אשר בן אילנה.
שילת בת תהילה.
רבקה בת אודיה.
נריה בן אירית.
נהוראי בן דניאלה.

צדיקים במיתתם קרויים חיים

רבי נתן מברסלב זיע"א

בשנת תקס"ב בהיותו בן 30, עבר רבי נתן לגור בברסלב, ממנה יצא שימעה בעולם, ועל שמה נקראת שיטתו. משהגיע לעיר, פנה אל תלמידו המקובל

ר' יודל ואמר: "צופה אני ורואה נשמה באוקראינה, נשמה חדשה, זכה וטהורה, שלא היתה מעודה בזה העולם השפל" והפליג בשבח וגדולת נשמה זו.

אז נתגלתה לראשונה שאיפתו של רבי נתן, שיהיה לו תלמיד בעל שיעור קומה, שיפיץ ויפרסם ברבים את דרכו בקודש. רבי נתן נולד בנמירוב שבאוקראינה בשנת תק"מ והיה הבן הבכור לאביו ר' נפתלי הירץ שטרנהרץ. חותנו, "רבי דוד עבי הגדול", כפי שהיה מכונה, היה נערץ מאוד בעיני תושבי הערים והעיירות בכל האזור, וממנו ספג ר' נתן תורה ויראה מחד ואת ההתנגדות לדרך החסידות מאידך. אולם נפשו של רבי נתן לא הסתפקה במעלותיו הרבות בתורה והוא חש תמיד שדבר מה חסר לו. אחר חיפושים ולבטים, התקרב לדרך החסידות ואף הסתופף בצילם של גדולי עולם כמו הרבי ר' זושא מאניפולי

והרב

ר' לוי יצחק מברדיטשוב, שחיבבוהו וקירבוהו ביותר, אולם עמאנו לאמת צרופה אך גדל והתעצם לאחר מה שראה אצל אותם צדיקים. "האברך הזה הוא עילוי בחסידות" אמר עליו הרבי מקוצק (שיח שרפי קודש א' תרפ"ו) ועוד אמר: "ראיתי מצח מאיר תחת כובע פשוט". שנים עברו, ור' נתן ממשיך בחיפושיו אחר דרך בעבודת ה'. אז מספר ר' ליפא חברו, שהכיר צדיק המתגורר בברסלב. רבי נתן וחבר נוסף שלו – ר' נפתלי, יוצאים לברסלב, במגמה להתוודע אל הרבי החדש. בהיכנסו אל הקודש פנימה פונה אליו רבי נתן ואומר: "מכירים אנו מכבר, אך מזמן לא נפגשנו" ומוסיף בשמחה: "מעתה אני בודד". כ"ב אלול, היום בו נפגשו לראשונה, הפך למאורע ראשון במעלה, כשם שביטא זאת רבי נתן בעצמו: "בלעדיו לא היה נשאר ממני דבר"! (חיי מוהר"ן) ר' נתן לומד במסירות את משנתו של רבו ונפשו נרגשת, סוף סוף מצא את אשר ביקש. באחת השבתות שבהן הוא שוהה אצל רבי נתן, הוא יוצא בלילה אל השדה ליד נהר בוג הזורם בקרבת העיר וקורא אל ה' בכל ליבו: "בברסלב בוערת אש, הבער אותה בליבי". הבוקר מוצא אותו על הגבעה ובפיו בוערות אותן מילים... ר' נתן, בהוראת רבו, כותב ועורך את תורותיו, בפקודתו הוא גם מחבר בעצמו חידושי תורה והסברים עמוקים לתורת רבי נתן ורעיונותיו, הלא הם "ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי תפילות", המבוססות אף הן על התורות שבליקוטי – מוהר"ן. הוא מקים בעצמו בית דפוס ומדפיס בעצמו את דברי רבו, נודד מעיר לעיר ומכפר לכפר לשאת את בשורת האור החדש, מעורר את הלבבות, מגייס כספים, ומקים בעצמו את בית-הכנסת של חסידי ברסלב באומן, הנקרא "הקלויז". כל זאת עושה לבדו – אדם אחד, שאינו משופע בממון. ואשר ימיו ולילותיו מלאים עד אפס מקום בתורה ועבודה. מעלותיו העצמיות אינן נחשבות בעיני רבי נתן כלל. ענוותנותו וביטולו אל רבו הם כה גדולים עד שרבי נתן אומר עליו "אם תסתכל עליו תראה בו שהוא שפל בדרך כל כך עד אשר הוא כעפר וטיט ממש".

יום שלישי י' טבת יום הילולתו זיע"א